

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 2 mars 2018

över ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1092/2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd

(CON/2018/12)

(2018/C 120/03)

INLEDNING OCH RÄTTSLIG GRUND

Den 27 november 2017 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Europeiska unionens råd om ett yttrande över ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1092/2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd ⁽¹⁾ (nedan kallat *förslaget till förordning*).

ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artiklarna 127.4 och 282.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eftersom förslaget till förordning innehåller bestämmelser som berör Europeiska centralbankssystemets (ECBS) medverkan till att de behöriga myndigheterna smidigt kan genomföra sin politik när det gäller tillsyn över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet, enligt artikel 127.5 i fördraget, och ECB:s särskilda uppgifter i samband med tillsynen över kreditinstitut och Europeiska systemrisknämndens (ESRB) funktion, i enlighet med artikel 127.6 i fördraget. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

ALLMÄNNA KOMMENTARER

Förslaget till förordning är en del av ett omfattande paket av förslag för att stärka det europeiska systemet för finansiell tillsyn (ESFS) som består av de tre europeiska tillsynsmyndigheterna och ESRB. ECB anser att ESRB har spelat en central och framgångsrik roll sedan den inrättades med målet att förhindra eller minska systemrisker för den finansiella stabiliteten i unionen som kan uppstå inom det finansiella systemet ⁽²⁾.

Därför stöder ECB det begränsade antalet riktade ändringar avseende ESRB:s styrning och operativa ramverk som EU-kommissionen föreslår med målet att ytterligare stärka ESRB:s effektivitet och göra det lättare för nämnden att fullgöra sitt uppdrag. Mer specifikt anser ECB att de föreslagna ändringarna av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 ⁽³⁾ är nödvändig för att beakta inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) ⁽⁴⁾ samt för att säkerställa att ESRB, i takt med att marknadsbaserad finansiering blir allt viktigare, kan utöva makrotillsyn av hela det finansiella systemet, i synnerhet i och med upprättandet av kapitalmarknadsunionen. ECB och ESRB anser att ECB även fortsättningsvis har goda möjligheter att ge stöd till ESRB i form av analyser, statistik och administration i linje

⁽¹⁾ COM(2017) 538 final.

⁽²⁾ Europeiska centralbankens yttrande av den 4 februari 2015 om översynen av Europeiska systemrisknämndens uppdrag och organisation (CON/2015/4) (EUT C 192, 10.6.2015, s. 1). Alla ECB:s yttranden finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd (EUT L 331, 15.12.2010, s. 1).

⁽⁴⁾ Se ECB:s bidrag till Europeiska kommissionens samråd om översynen av regelverket för makrotillsyn, december 2016, nedan kallat *ECB:s bidrag*, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu. Se ESRB:s svar till Europeiska kommissionens samrådsdokument *Review of the EU Macro-prudential Policy Framework*, 24 oktober 2016, nedan kallat *ESRB:s svar*, finns på ESRB:s webbplats www.esrb.europa.eu.

med existerande arrangemang ⁽¹⁾. ECB kommer även fortsättningsvis att stödja ESRB för att undvika dubbelarbete, och dra nytta av de fördelar som kommer från ECB:s riskbedömningsroll och analys av banksektorn i de medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen.

Därutöver noterar ECB att förordning (EU) nr 1092/2010 föreskriver att ESRB till de europeiska tillsynsmyndigheterna ska lämna de uppgifter som dessa behöver för att kunna fullgöra sitt uppdrag, men inte reglerar informationsutbytet mellan ESRB och makrotillsynsmyndigheter i medlemsstater som inrättats efter dess antagande 2010. Mot bakgrund av detta skulle ECB välkomna ett lagstiftningsförslag som justerar de aktuella reglerna om informationsutbyte som framgår av förordning (EU) nr 1092/2010. En översyn av de aktuella reglerna om informationsutbyte skulle göra det möjligt för ESRB att ge nationella makrotillsynsmyndigheter tillgång till relevanta tillsynsdata som dessa behöver för att utföra sina uppgifter enligt nationell rätt, förutsatt att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas för att säkerställa att relevant unionsrätt efterlevs. Ett motsvarande förtydligande kan dessutom vara nödvändigt för att göra det möjligt för ESRB-medlemmar från ECBS och tillsynsmyndigheterna att använda information som erhålls från ESRB för att utöva sina lagstadgade uppgifter.

SPECIFIKA KOMMENTARER

1. ESRB:s ordförande

Enligt förslaget till förordning ska ECB:s ordförande även vara ordförande för ESRB, vilket skulle skapa en permanent koppling mellan ECB:s ordförande och ordföranden för ESRB ⁽²⁾. Trots att ESRB förblir oberoende, har den även i mycket stor utsträckning dragit nytta av ECB:s synlighet, oberoende och renommé ⁽³⁾. Såsom tidigare påpekats ⁽⁴⁾ har centralbankerna en viktig roll för makrotillsynen pga. sitt ansvar att bidra till den finansiella stabiliteten och deras analytiska expertis om den reala ekonomin, finansmarknaderna och marknadsinfrastrukturen. I detta hänseende ger ECB stöd till ESRB i form av analyser, statistik, administration och logistik. Därutöver säkerställs ett nära samarbete på teknisk nivå mellan ECB och ESRB genom ömsesidig representation i ESRB:s rådgivande tekniska kommitté (ATC) och ECB:s kommitté för finansiell stabilitet. Mot denna bakgrund understryker det faktum att ECB:s ordförande i enlighet med artikel 5.1 i förordning (EU) nr 1092/2010 även ska vara ordförande i ESRB, den betydelse som centralbankerna har för ESRB:s funktion ⁽⁵⁾. Därför stöder ECB kommissionens förslag att koppla ECB:s ordförande till ordförandeskapet i ESRB.

2. ESRB:s organisation

2.1 Förfarande för att utse ESRB:s sekretariatschef

Enligt förslaget till förordning ska styrelsen, när den rådfrågas om utnämningen av ESRB:s sekretariatschef, genom ett öppet och transparent förfarande bedöma lämpligheten på kandidaterna till tjänsten som ESRB:s sekretariatschef samt även hålla Europaparlamentet och rådet informerade om konsultationsförfarandet ⁽⁶⁾. ECB stöder i princip förslaget att höja profilen för ESRB:s sekretariatschef och vill lämna några specifika kommentarer avseende ECB:s stöd till ESRB:s sekretariat och den roll som ECB för närvarande har i det förfarande genom vilket ESRB:s sekretariatschef utses. ECB svarar för ESRB:s sekretariat och ECB bör i detta syfte tillhandahålla tillräckligt med personal och medel för detta ⁽⁷⁾. Chefen för ESRB:s sekretariat utses av ECB i samråd med ESRB:s styrelse som har en konsulterande roll ⁽⁸⁾. Mot denna bakgrund anser ECB att detta förfarande enligt vilket styrelsen, när den rådfrågas om utnämningen av ESRB:s sekretariatschef, ska bedöma kandidaternas lämplighet, inte ska påverka ECB:s rätt att utse ESRB:s sekretariatschef samtidigt som man full ut respekterar det samrådsförfarande som framgår av artikel 3.2 i förordning (EU) nr 1096/2010 ⁽⁹⁾.

2.2 Uppgifterna för ESRB:s sekretariatschef

Enligt förslaget till förordning kan ESRB:s ordförande och styrkommittén ge chefen för ESRB:s sekretariat specifika uppgifter. Dessa omfattar bl.a. den dagliga driften av ESRB:s sekretariat, samordning och beredning av styrelsens arbete och beslut samt utarbetande av förslag till ESRB:s årliga program och dess genomförande ⁽¹⁰⁾. ECB

⁽¹⁾ Se sidorna 9 och 10 i ECB:s bidrag och sidan 3 i ESRB:s svar.

⁽²⁾ Se artikel 2 a i förslaget till förordning.

⁽³⁾ Se sidan 3 i ESRB:s svar.

⁽⁴⁾ Se sidan 9 i ECB:s bidrag.

⁽⁵⁾ Se punkt 1.2 i yttrande CON/2015/4.

⁽⁶⁾ Se artikel 1.1 a i förslaget till förordning.

⁽⁷⁾ Se skäl 8 och artikel 2 i rådets förordning (EU) nr 1096/2010 av den 17 november 2010 om tilldelning till Europeiska centralbanken av särskilda uppgifter angående Europeiska systemrisknämndens verksamhet (EUT L 331, 15.12.2010, s. 162).

⁽⁸⁾ Se artikel 3.2 i förordning (EU) nr 1096/2010.

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EU) nr 1096/2010 av den 17 november 2010 om tilldelning till Europeiska centralbanken av särskilda uppgifter angående Europeiska systemrisknämndens verksamhet (EUT L 331, 15.12.2010, s. 162).

⁽¹⁰⁾ Se artikel 1.1 b i förslaget till förordning.

välkomnar förtydligandet av de uppgifter som chefen för ESRB:s sekretariat får utföra. I praktiken utför chefen för ESRB:s sekretariat redan merparten av de uppgifter som anges i förslaget till förordning. Vad gäller utarbetandet av förslag till ESRB:s årliga program anser ECB att ESRB även fortsättningsvis bör ha möjlighet att flexibelt reagera på potentiella sårbarheter i det finansiella systemet, något som kan nödvändiggöra tillfälliga och exceptionella avsteg från det årliga arbetsprogrammet, beroende på den specifika situationen.

2.3 Hur ESRB:s sekretariatschef företräder ESRB utåt

Förslaget till förordning innehåller en möjlighet för ESRB:s ordförande att delegera sina uppgifter när det gäller att företräda ESRB utåt till ESRB:s sekretariatschef⁽¹⁾. ECB stöder kommissionens mål att höja profilen för ESRB:s sekretariatschef genom att delegera vissa uppgifter. ECB anser dock att förslaget till förordning bör förtydliga huruvida ESRB:s sekretariatschef även får företräda ESRB avseende sådana uppgifter som framgår av artikel 19.1, 19.4 och 19.5 i förordning (EU) nr 1092/2010 avseende ansvarighet och rapporteringskrav⁽²⁾. Mot bakgrund av hur viktig ansvarighet är för ESRB, anser ECB att ESRB:s ordförande även fortsättningsvis bör företräda ESRB avseende sådana uppgifter som framgår av artikel 19.1, 19.4 och 19.5 i förordning (EU) nr 1092/2010, och att detta endast bör kunna delegeras till ESRB:s vice ordförande.

2.4 Förändringar avseende inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen

För att beakta upprättandet av bankunionen och särskilt inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen, inkluderar förslaget till förordning ordföranden för ECB:s tillsynsnämnd bland styrelseledamöterna med rösträtt⁽³⁾, i styrkommittén⁽⁴⁾ samt dennes representant i ESRB:s rådgivande tekniska kommitté (ATC)⁽⁵⁾. Upprättandet av bankunionen och de tillhörande ändringarna i det institutionella ramverket för tillsynen över kreditinstitut efter inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen har betydelse för ESRB:s uppgifter och funktioner. ECB välkomnar därför de ändringar som föreslås av kommissionen, eftersom dessa till stor del är i linje med ECB:s tidigare rekommendationer om att stärka ESRB:s verksamhet⁽⁶⁾. ECB noterar att förslaget till förordning ger tillsynsnämndens ordföranden rösträtt i ESRB:s styrelse, och säkerställer att tillsynsnämndens ordföranden är företrädare i ESRB:s styrkommitté. I samband med dessa specifika aspekter måste man ta hänsyn till tillsynsmekanismens europeiska dimension och beakta behovet av att skapa en lämplig institutionell balans mellan rösträtt/icke rösträtt för representanter för tillsynsmyndigheter i de medlemsstater som deltar i bankunionen och sådana i icke-deltagande medlemsstater.

2.5 Hur myndigheter från tredjeländer deltar i ESRB-styrelsen

Kommissionen föreslår att man stryker den bestämmelse i förordning (EU) nr 1092/2010 enligt vilken ESRB:s verksamhet får vara öppen för deltagande av företrädare på hög nivå för relevanta myndigheter i tredjeländer, särskilt EES-länderna. Deras deltagande är begränsat till frågor som är av särskild betydelse för dessa länder⁽⁷⁾. Denna bestämmelse utgör den rättsliga grunden ESRB-styrelse att bjuda in företrädare på hög nivå för relevanta myndigheter i tredjeländer och gör det möjligt för ESRB att upprätta regler om arten och omfattningen av samt förfarandena för dessa tredjeländers deltagande i ESRB:s verksamhet⁽⁸⁾. ECB föreslår att man bibehåller denna bestämmelse så att ESRB även framledes har nödvändig flexibilitet för att fortsätta att vid behov inkludera företrädare på hög nivå för relevanta myndigheter i tredjeländer i ESRB:s arbete.

3. ESRB:s varningar och rekommendationer

3.1 ECB som mottagare av ESRB:s varningar och rekommendationer

Förslaget till förordning ändrar förordning (EU) nr 1092/2010 så att varningar eller rekommendationer som ESRB utfärdar också får riktas till ECB, i egenskap av behörig myndighet eller utsedd myndighet i medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen, för de uppgifter som tilldelats ECB i enlighet med artiklarna 4.1, 4.2 och 5.2 i förordning (EU) nr 1024/2013. ECB välkomnar förtydligandet av förteckningen över möjliga mottagare av ESRB:s varningar och rekommendationer, som fullt ut beaktar upprättandet av bankunionen och de tillhörande ändringarna i det institutionella ramverket avseende makrotillsynsåtgärder⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Se artikel 1.2 b i förslaget till förordning.

⁽²⁾ Se t.ex. artikel 19.1 i förordning (EU) nr 1092/2010.

⁽³⁾ Se artikel 1.3 a i i förslaget till förordning.

⁽⁴⁾ Se artikel 1.5 a i i förslaget till förordning.

⁽⁵⁾ Se artikel 1.7 a ii i förslaget till förordning.

⁽⁶⁾ Se punkterna 2.1 och 5.1 i yttrande CON/2015/4, se även sidan 10 i ECB:s bidrag.

⁽⁷⁾ Se artikel 1.4 i förslaget till förordning.

⁽⁸⁾ Se artikel 9.5 i förordning (EU) nr 1092/2010.

⁽⁹⁾ Se sidan 2 i ECB:s bidrag.

3.2 Överföring av ESRB:s varningar och rekommendationer till Europaparlamentet

ECB stöder i princip förslaget att överföra ESRB:s varningar och rekommendationer till Europaparlamentet ⁽¹⁾. ECB vill dock understryka att alla organ måste säkerställa strikt sekretess och tystnadsplikt för att minska de potentiella risker som utgår från för tidiga eller felaktiga offentliggöranden av känslig marknadsinformation som kan utgöra en risk för den finansiella stabiliteten i unionen. Dessa risker, som existerar så länge varningarna och rekommendationerna inte har meddelats en bredare allmänhet, måste beaktas om man ökar antalet mottagare av ESRB:s varningar och rekommendationer.

4. Insamling och utbyte av information

4.1 Hur de europeiska tillsynsmyndigheterna ska involveras när disaggregerad information begärs från ECBS-centralbanker

ECB anser att förslaget till förordning bör förtydliga omfattningen på artikel 15.7 i förordning (EU) nr 1092/2010. För närvarande framgår det inte helt klart av bestämmelsens ordalydelse huruvida de europeiska tillsynsmyndigheterna också ska höras när ESRB begär disaggregerad information från ECBS-centralbanker. ECB ser ingen anledning till varför de europeiska tillsynsmyndigheterna skulle delta i bedömningen av huruvida ESRB:s begäranden avseende andra uppgifter än tillsynsuppgifter är berättigade och lämpliga. Därför föreslår ECB att man förtydligar att de europeiska tillsynsmyndigheterna endast behöver höras när en ESRB-begäran berör disaggregerad tillsynsinformation.

I de fall där ECB rekommenderar att förslaget till förordning ska ändras anges de specifika förslagen i ett separat tekniskt arbetsdokument som åtföljs av en förklaring. Det tekniska arbetsdokumentet finns på engelska på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 2 mars 2018.

Mario DRAGHI

ECB:s ordförande

⁽¹⁾ Se artikel 1.8 b i förslaget till förordning.